

Les cases passives Passivhaus mereixen un cop de mà

Si el cotxe elèctric ha rebut un ventall d'ajudes per accelerar-ne l'adopció, l'habitatge d'alta eficiència energètica, amb un benefici més gran i molt més durador, encara espera el mateix reconeixement institucional.

Aquest article es va redactar a principis de novembre de 2016 amb una expectativa concreta: que el seu contingut quedés obsolet ben aviat. La reflexió parteix d'una comparació que continua sent útil per entendre com les administracions poden accelerar una transformació positiva quan decideixen acompanyar-la.

El cotxe elèctric com a exemple

Qui es planteja adquirir un cotxe elèctric hi troba avui un context favorable. Condueix sense soroll, redueix la contaminació gairebé fins a zero i surt de casa amb el dipòsit sempre ple. A aquests avantatges s'hi sumen descomptes en la compra i un conjunt d'ajudes que depenen del municipi de matriculació: bonificacions en peatges, en aparcaments i zona blava, rebaixes en l'impost de circulació i places prioritàries. En un futur no gaire llunyà, fins i tot circulació preferent respecte de vehicles que podrien tenir l'accés restringit en determinades ciutats.

Que un vehicle que ajuda a reduir la contaminació compti amb suport de tota mena és coherent: es tracta d'un canvi sostenible i el sector públic hi té un paper facilitador. En els darrers anys el cotxe elèctric ha començat a enlairar-se, i ja no sorprèn creuar-se'n un o descobrir que algú proper ha deixat enrere els falsos mites d'aquesta tecnologia.

El contrast, però, resulta difícil d'entendre. A Espanya es facilita la compra i l'ús del cotxe elèctric, mentre que les cases passives no compten amb cap ajuda equivalent, tot i que el seu benefici és més gran i molt més durador.

Els beneficis de la casa passiva

Les cases Passivhaus, d'alta eficiència energètica, biopassives i ecològiques, redueixen dràsticament el consum d'energia necessari per mantenir el confort interior. Això es tradueix en un estalvi econòmic notable i, alhora, en una reducció de la contaminació associada a produir aquesta energia. Les cases passives bioclimàtiques que construïm a PAPIK Group estalvien prop del 70% d'energia. És el cas de Passivpalau, a Palau-solità i Plegamans (Barcelona), on els seus propietaris han pogut constatar l'estalvi després de traslladar-s'hi des d'un habitatge de la mateixa urbanització. Són cases sense hipoteca energètica: permeten estalviar i, en darrer terme, generen riquesa.

El benefici ambiental no s'atura aquí. Les cases biopassives, construïdes amb materials sostenibles, no només respecten el medi sinó que arriben a absorbir més CO₂ del que generen. Quan construïm una casa Passivhaus recorrem a materials com la fusta.

Per obtenir les bigues i els panells de l'estructura, el sector forestal ha necessitat anys de plantació d'arbres que, en créixer, han absorbit grans quantitats de CO₂. El resultat és que en aixecar una casa s'ha capturat més CO₂ del que s'ha emès. A més, en processar la fusta no es genera cap residu: totes les restes tenen utilitat i fins i tot dels encenalls se'n pot fer biomassa. Construir un habitatge i netejar l'aire de CO₂ sense generar residus és el que sovint es descriu com una situació en què tothom hi guanya.

En resum, construir una casa biopassiva Passivhaus estalvia energia de manera considerable, estalvia diners, purifica el clima, no genera residus i garanteix confort interior tot l'any. I aquests beneficis perduren molts anys, perquè una casa acompanya tota una vida i sovint la de diverses generacions.

Un exemple a seguir

Convé tornar al punt de partida. El cotxe elèctric ha suposat un canvi de paradigma en la mobilitat i el transport. Per afavorir-lo, institucions públiques i privades l'han fet més atractiu amb mesures de suport, una estratègia encertada: qualsevol transformació, per beneficiosa que sigui, comporta un cost inicial que pot actuar de fre. Per això s'han ofert avantatges als pioners fins a assentar el sector: ajudes directes a la compra, ajudes a la instal·lació de punts de càrrega, descomptes de fins al 100% en peatges, zones d'aparcament prioritari, rebaixes a la zona blava i verda i bonificacions en l'impost de circulació. Així és com s'aconsegueix un canvi de paradigma.

Les cases passives tenen una vida útil molt superior a la d'un cotxe. Els beneficis de construir sota l'estàndard Passivhaus perduren durant dècades, i el cost de no fer-ho també s'arrossega durant dècades.

Passem a l'acció

Costa entendre que no existeixin ajudes per a la construcció de cases passives: reducció de l'IBI, rebaixes en taxes i permisos d'obra o edificació d'equipaments públics sota aquest estàndard. Des de la Plataforma de Edificación Passivhaus, de la qual PAPIK Group forma part, es treballa per canviar aquest escenari. Hi ha diverses vies per impulsar la visibilitat i la proliferació d'aquest tipus de construcció.

Els municipis són els que poden oferir rebaixes en impostos com l'IBI o en el permís d'obres. La crida és que s'hi sumin i esdevinguin un **#MunicipiSostenible**, reduint l'IBI i les taxes de les cases passives bioclimàtiques amb certificat Passivhaus. Proposar aquestes ajudes al propi ajuntament, de manera oficial o pública, és un pas a l'abast de qualsevol ciutadà. Un **#MunicipiSostenible** rebaixa les taxes dels permisos d'obra per construir cases sostenibles i promou habitatge de protecció oficial sota criteris d'alta eficiència energètica.

Arreu del món hi ha exemples d'incentius a la construcció eficient. A Espanya, de moment, consta el compromís del País Basc, que construeix VPO sota aquests criteris, i el de Villamediana de Iregua, que el 2013 va aprovar que tots els edificis municipals de nova construcció complissin l'estàndard de casa passiva, amb el compromís que el 10% de la promoció privada també ho fes. En l'àmbit financer, Triodos Bank ofereix hipoteques variables segons l'eficiència de la construcció: a més eficiència, menor interès.

El sector públic pot fomentar una edificació de qualitat que no hipotequi el futur amb un consum energètic elevat. Es tracta d'assentar un nou paradigma constructiu basat en edificis sostenibles i sense hipoteca energètica, un principi que també orienta els nostres projectes de rehabilitació energètica.

Acompanyar amb incentius la construcció eficient no és un privilegi per a uns pocs, sinó la manera més ràpida d'assentar un parc d'habitatges que estalvia energia durant dècades.